

[ΣΑΤΕ] Εκκρεμότητες στο ηλεκτρονικό σύστημα συμβάσεων - «Αγκάθι» το ΠΔΕ - Καθυστερεί το ΕΣΠΑ

Με γενικό μπλακ άουτ απειλείται η δημοπράτηση δημοσίων έργων

 Της Τέτης Ηγουμενίδου
 tigoum@nautemporiki.gr

Με ολική συσκόπηση απειλούνται τα δημόσια έργα στη χώρα μας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις χιλιάδες μικρομεσαίες εργοληπτικές επιχειρήσεις που έχουν ήδη κτυπηθεί πολλαπλώς από την οικονομική κρίση και τη μείωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Το νέο υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού βρίσκεται μπροστά σε ένα ανολοκλήρωτο θεσμικό πλαίσιο, καθώς και υπό την απειλή της διακοπής περίπου 1.000 έργων που εκτελούνται στην Περιφέρεια. Οι αναγκαίες παρεμβάσεις προκειμένου η ανάθεση των έργων να είναι σύννομη είναι εξαιρετικά επείγουσες, όπως προκύπτει από τις ημερομηνίες της οικείας νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ) Ζαχαρία Αθουσάκη, από τις αρχές του έτους έχουν προκληθεί ελάχιστοι διαγωνισμοί, περίπου το 15% του μέσου όρου άλλων ετών, ωστόσο και αυτοί κινδυνεύουν από πιθανές ενστάσεις γιατί: Προκειμένου η χώρα να εναρμονιστεί με τις κοινοτικές οδηγίες καθιέρωσε το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) βάσει του οποίου κάθε διαγωνισμός και παρακολούθηση μιας δημόσιας σύμβασης με οικονομικό αντικείμενο άνω των 60 χιλ. ευρώ άνευ ΦΠΑ πραγματοποιείται ηλεκτρονικά. Η διαδικασία αυτή θα έπρεπε να υιοθετηθεί, όσο αφορά τους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης (υπουργεία κ.λπ.) από την 1.1.2015 και για το σύνολο του δημόσιου τομέα από την 1.12.2015. Όπως επισημαίνει στη «Ν» ο κ. Αθουσάκης, λόγω και των ελλογών κανείς δεν έχει ασχοληθεί με αποτέλεσμα «από τις αρχές του έτους να γίνονται δημοπρατήσεις που ανά πάσα στιγμή κινδυνεύουν να προσβληθεί η εγκυρότητά τους».

Χρειάζεται παράταση

Ο ΣΑΤΕ έχει ζητήσει να παραταθεί εκ νέου η προθεσμία εφαρμογής των ηλεκτρονικών δημοπρασιών, αφού για την ορθή λει-

Εξέλιξη κατανομής προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (ποσά σε εκατ. ευρώ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	2013	2014	2015
	Απολογισμός	Διαμόρφωση	
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	0	2	2
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	27,7	55	80
Υπουργείο Εσωτερικών	206,1	142	162
Υπουργείο Εξωτερικών	8,7	8	7
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	3,5	12	15
Υπουργείο Υγείας	98,5	64	48
Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	11,9	18	8
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων	462,2	490	474
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	136	112	134
Υπουργείο Οικονομικών	0,9	9	9
Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης	0,4	2	2
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	355,5	432	463
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	350,5	360	382
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	445,5	790	455
Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας	4.444,9	2.245	2.199
Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	0	1.902	1.841
Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου	23,9	34	36
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη	53	96	63
Υπουργείο Τουρισμού	20,9	22	20
ΣΥΝΟΛΟ	6.650,2	6.795	6.400

τουργία του συστήματος χρειάζεται να υπάρχει ενεργή και δοκιμασμένη διασύνδεση όλων των εμπλεκόμενων φορέων της δημόσιας διοίκησης που εκδίδουν τα νομιμοποιητικά και λοιπά έγγραφα των εργοληπτικών επιχειρήσεων, όπως ασφαλιστικά ταμεία, ΔΟΥ, πρωτοδικεία, μητρώο εργοληπτικών επιχειρήσεων κ.λπ., προϋπόθεση που σήμερα δεν υφίσταται αλλά και ούτε διαφαίνεται ικανός σχεδιασμός και προετοιμασία του Δημοσίου για να υπάρξει σε σύντομο χρονικό διάστημα. Οι θεσμικές εκκρεμότητες όμως δεν σταματούν στις παραπάνω. Τον περασμένο Αύγουστο ψηφίστηκε ο ν. 4281/2014 ο οποίος ορίζει τον νέο τρόπο παραγωγής και εκτέλεσης των δημοσίων έργων με εφαρμογή από 1.3.2015, εφόσον όμως είχαν προετοιμαστεί και τεθεί σε εφαρμογή τρία σημαντικά Προεδρικά Διατάγματα (ΠΔ): Περί του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, περί του Κανονισμού Ανάθεσης των Δημοσίων Έργων και περί του Κανονισμού Εκτέλεσης των Δημοσίων Έργων. Κανένα από τα τρία ΠΔ δεν είναι έτοιμο. «Είμαστε ελάχιστες μέρες πριν από την 1η Μαρτίου και δυστυχώς κανένα από αυτά τα ΠΔ δεν έχει προχωρήσει» σημειώνει ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ και προσθέτει: «Έχει γί-

νει μόνο διαβούλευση για το νέο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων όπου έχουμε καταθέσει τις προτάσεις μας και η διαβούλευση για το ΠΔ περί Κανονισμού Ανάθεσης των Δημοσίων Έργων. Ο ΣΑΤΕ ζητεί τη μετάθεση έναρξης ισχύος του 4281/2014 για ένα τουλάχιστον εξάμηνο, ακόμα και την πλήρη κατάργηση του νόμου αυτού με παράλληλη βελτίωση των παλαιών διατάξεων νόμου σε συνδυασμό με την εναρμόισή τους με τις ευρωπαϊκές οδηγίες». Σύμφωνα με τον κ. Αθουσάκη «ο νόμος 4281/2014 έχει γίνει με μεγάλη προχειρότητα, αναφέρεται σε γενικές θέσεις και εμπεριέχει αοριστίες, αφήνει τα πάντα σε ΠΔ και υπουργικές αποφάσεις, ενώ δεν έτυχε της επεξεργασίας των υπηρεσιακών παραγόντων που θα κληθούν να τον εφαρμόσουν». Ο ΣΑΤΕ σημειώνει ότι για όσα έργα τυχόν δημοπρατηθούν μετά την 01/03/2015 υπάρχει νομικό κενό ή (κατ' άλλους) πλήρης ασυνέχεια σε σειρά θεμάτων, με πιο πιθανό αποτέλεσμα το υφιστάμενο νομικό κενό να δώσει αφορμή σε διάφορες αναθέτουσες αρχές να αυθαιρέτησουν ερμηνεύοντας κατά το δοκούν τον ν.4281/14 με αποτέλεσμα σημαντικές καθυστερήσεις στην ανάθεση των έργων λόγω δικαστικών προσφυγών και την καθυστέρηση υλο-

ποίησης του Συγχρηματοδοτούμενου Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, αλλά και πιθανότητα απώλειας κονδυλίων του ΕΣΠΑ.

Τα ανοικτά θέματα όμως που έχει να αντιμετωπίσει το αρμόδιο υπουργείο και ειδικότερα ο αναπληρωτής υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Χρήστος Σπύρτζης δεν είναι μόνον θεσμικά. Η διαρκής μείωση του ΠΔΕ σε συνδυασμό με τις καθυστερήσεις στην εκτέλεση του ΕΣΠΑ (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς) που ολοκληρώνεται το 2015 έχουν θορυβώσει τις μικρομεσαίες εργοληπτικές επιχειρήσεις. Αναφορικά με το νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα (Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης - ΣΕΣ 2014 - 2020) επίσης υπάρχει ανησυχία, καθώς όπως σημειώνει ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ «δυστυχώς με το νέο ΕΣΠΑ παρατηρούμε ότι τα περισσότερα κονδύλια οδηγούνται στα μεγάλα έργα παραχώρησης που είναι αυτοκινητόδρομοι, σιδηροδρομικά, έργα διαχείρισης αποβλήτων, μετρό και δεν υπάρχει μερίδιο για τα περιφερειακά έργα. Το θέμα αυτό είναι μείζον για να δουλέψει η πλειονότητα του εργοληπτικού κόσμου και όχι μόνον οι μεγάλοι και ως εκ τούτου να απορροφηθεί και μέρος της ανεργίας».

[SID:9252118]

Αναβολή μεγάλων διαγωνισμών

▼ Τα ανοικτά μέτωπα των επικεφαλής του υπουργείου Υποδομών δεν εξαντλούνται στα θέματα που άπτονται των μικρομεσαίων εργοληπτικών επιχειρήσεων. Με ενδιαφέρον αναμένεται τι θα πράξει η νέα κυβέρνηση αναφορικά με τους μεγάλους διαγωνισμούς που έχουν προγραμματιστεί, αλλά η έναρξή τους μετατίθεται συνεχώς. Για τις 24 Μαρτίου μετατέθηκε πρόσφατα από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων η αρχική εκδίωξη ενδιαφερόντων για τον οδικό άξονα Ελευσίνα - Θήβα - Υλίκη προϋπολογισμού 500 εκατ. ευρώ. Το έργο αυτό προωθείται με τη μέθοδο της παραχώρησης και μένει να δούμε αν και ποιες αλλαγές θα γίνουν στη διαδικασία ή και στο ίδιο το έργο. Θεωρείται πάντως εξαιρετικά απίθανο, όπως και για τους υπόλοιπους μεγάλους διαγωνισμούς, να προχωρήσουν ως έχουν και στις ημερομηνίες που «τρέχουν». Για τις 31 Μαρτίου έχει προγραμματιστεί η εκδίωξη ενδιαφερόντων για τη σύμβαση παραχώρησης για το έργο της υποθαλάσσιας ζεύξης Σαλαμίνας - Περάματος, προϋπολογισμού 350 εκατ. ευρώ. Για την ίδια μέρα έχει προγραμματιστεί και η κατάθεση των προσφορών για το έργο της ολοκλήρωσης του αυτοκινητόδρομου Πάτρα - Πύργος. Για τις 7 Απριλίου έχει μετατεθεί η κατάθεση των προσφορών για το έργο της δημιουργίας του νέου αεροδρομίου στο Ηράκλειο, προϋπολογισμού 700 εκατ. [SID:9252894]

συμβάσεις

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΣΑΤΕ Ζαχαρία Αθουσάκη, υπάρχει σημαντικός αριθμός **απλήρωτων πιστοποιημένων εργασιών** στα έργα του ΕΣΠΑ, ενώ η κατάργηση της επιστροφής του ΦΠΑ για υφιστάμενες συμβάσεις σε όλα τα έργα αποκετεύσεων, υδρεύσεων, διαχείρισης απορριμμάτων, έχει φέρει σε απόγνωση τις μικρομεσαίες εργοληπτικές επιχειρήσεις. «Εμμεσα έχουν τροποποιηθεί οι συμβάσεις και ενώ εμείς πληρώνουμε τους προμηθευτές μας καταβάλλοντας τον ΦΠΑ δεν μπορούμε να τον πάρουμε πίσω. Το κέρδος μας στα έργα αυτά είναι 7% και η παρακράτηση του ΦΠΑ αντιπροσωπεύει 14%. Το γεγονός αυτό έχει δημιουργήσει τεράστια προβλήματα και δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι απειλούνται με διακοπή περί τα 1.000 έργα στην περιφέρεια».